

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVLJA**

KLASA: 540-01/13-01/31

URBROJ: 534-09-13-2

Zagreb, 01. veljače 2013.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno:	07-02-2013	
Klasifikacijska oznaka:	021-12/13-01/02	Org. jed.
Urudžbeni broj:	534-13-03	Pril. Vrij.

10

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
n/p zamjenice glavnog tajnika
Andreje Gabrijel
Zagreb
Trg Sv. Marka 2

PREDMET: Zastupničko pitanje dr. sc. Mirele Holy u vezi sa propisivanjem obaveza da se na ambalaži određenih proizvoda navedu podaci o potencijalnim zdravstvenim i okolišnim rizicima u slučaju neadekvatnog ili nepropisnog korištenja
- odgovor, daje se

Veza Vaša Klasa: 021-12/13-01/02

Urbroj: 50301-01/10-13-2 od 14. siječnja 2013.

Poštovana,

Prema uputi u vašem dopisu klasa i urbroj gornji kojim se Ministarstvo zdravlja određuje nositeljem prijedloga odgovora na zastupničko pitanje dr. sc. Mirele Holy od 09. siječnja 2013. godine dajemo odgovor kako slijedi:

Kompaktne fluorescentne sijalice ("štedne sijalice") i druge fluorescentne sijalice (u daljnjem tekstu: KFS) predstavljaju energetske učinkovitu alternativu sijalicama sa žarnom niti i halogenim sijalicama i sve više se koriste u širokoj potrošnji prvenstveno zbog uštede čak 65-80% električne energije u odnosu na klasične sijalice sa žarnom niti. Europska unija uvela je nove propise vezane za sijalice. Proizvodnja sijalica sa žarnom niti postupno se umanjuje u razdoblju od 2009. do 2012. godine, a zamjena sijalica sa žarnom niti na području EU planira se do 2016. godine.

Potencijalni negativni učinci uporabe KFS vezani su prvenstveno uz prisustvo toksičnih materijala (elementalna živa). Maksimalno dozvoljena količina žive u KFS je 5mg, a kod kvalitetnijih sijalica je znatno manja (1-2 mg).

Prisustvo toksičnih materijala, poglavito žive, ne predstavlja opasnost u slučaju normalne uporabe nego samo u slučaju razbijanja sijalice odnosno njenog neadekvatnog zbrinjavanja kao otpada. Navedeni svjetlosni izvori također imaju određenu dozu elektromagnetske emisije (uslijed prigušnica) kao i povećani udio UV svjetlosti u spektru u odnosu na svjetlost sijalica sa žarnom niti ili sunčevo svjetlo, međutim štetni utjecaj sa tog aspekta u normalnoj upotrebi je zanemariv.

U svezi proizvodnje i stavljanja u uporabu ističemo da su na temelju directive EC 244/2009 (Ecodesign requirements for non-directional household lamps) u EU na snazi od 1. rujna 2010 novi zahtjevi za sijalice. Zahtjevi određuju podatke koje treba prikazati na pakiranju sijalica a uz tehničke uključuju i količinu žive (Hg). Pritom proizvod u potpunosti mora biti u skladu s tehničkim zahtjevima koji se odnose na:

- *sadržaj toksičnih i opasnih materijala* (RoHS Directive - 2002/95/EC –Ograničenje uporabe stanoviti opasnih supstanci u električnoj i elektroničkoj opremi.
- *UV zračenje* (Propis EC 859/2009 dopuna EC 244/2009),
- *električna svojstva i sigurnost* (Low Voltage Directive - EC 2006/95),
- *elektromagnetsku kompatibilnost* (Direktiva 2004/108/EC) i
- *odlaganje* (WEEE direktiva 2002/96/EG - za otpad električne i elektroničke opreme).

Sukladnost proizvoda s navedenim zahtjevima relevantnih EC direktiva potvrđuje se propisanim oznakama na ambalaži - primarno stavljanjem "CE" znaka te drugim oznakama.

Dodatna obavještenja o potencijalnim zdravstvenim rizicima u slučajevima neadekvatnog ili nepropisnog korištenja proizvoda te upute o postupanju u takvim slučajevima mogu se dobiti na mrežnim stranicama proizvođača koje također trebaju biti navedene na ambalaži.

U RH Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti („Narodne novine“, br. 20/10) uređuje način propisivanja tehničkih zahtjeva koje moraju zadovoljiti proizvodi koji se stavljaju na tržište i/ili na raspolaganje. Člankom 2. (stavak 1.) propisuje se da proizvod koji se stavlja na tržište i/ili na raspolaganje mora biti u skladu s odredbama važećih pravnih propisa koji se odnose na taj proizvod, te da su gospodarski subjekti odgovorni za točnost i cjelovitost podataka o svojim proizvodima te moraju osigurati da ti podaci budu u skladu s propisanim zahtjevima za taj proizvod (stavak 3. istog članka).

Sukladnost proizvoda sa svim propisanim uvjetima koji su primjenjivi na taj proizvod proizvođač iskazuje i preuzima odgovornost za sukladnost proizvoda stavljanjem oznake "C" ili "CE". (*Pravilnik o obliku, sadržaju i izgledu oznake »C« i »CE«*, („Narodne novine“, br. 18/11) (članak 1).

Nadalje, opći sigurnosni zahtjevi za proizvode te obveze proizvođača i distributera, informiranje javnosti te nadzor nad ispunjavanjem propisanih zahtjeva propisani su Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda („Narodne novine“, br. 30/09 i 139/10).

Iz navedenog je razvidno da je problematika na koju se odnosi postavljeno zastupničko pitanje u dijelu sigurnosti regulirana odredbama postojećeg *Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti* („Narodne novine“, br. 20/10), *Pravilnika o obliku, sadržaju i izgledu oznake »C« i »CE«*, („Narodne novine“, br. 18/11) (članak 1), te Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda („Narodne novine“, br. 30/09 i 139/10) čime je razina normativne regulative u ovom segmentu izjednačena s onom u zemljama EU.

U dijelu zastupničkog pitanja koje se odnosi na zbrinjavanje ovih proizvoda kao otpada u cijelosti navodimo odgovor Ministarstva okoliša i prirode koji nam je upućen radi cjelovitog odgovora na postavljeno zastupničko pitanje.

Glede navedenoga, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode u okviru svog djelokruga ističe da je odredbom članka 36. stavka 6. Zakona o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) propisano da su proizvođači dužni na propisani način označavanjem obavještavati potrošača o bitnim svojstvima proizvoda i ambalaže glede opasnih i onečišćujućih tvari koje oni sadrže, te o načinu gospodarenja proizvodom i ambalažom kad postanu otpad, a stavkom 8. istog članka navedenog Zakona je propisano da način i postupak označavanja i obavještavanja potrošača o bitnim svojstvima proizvoda, dijelova proizvoda i ambalaže glede opasnih i onečišćujućih tvari te zabranu stavljanja proizvoda i dijelova proizvoda koji sadrže opasne tvari u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na zdravlje ljudi i/ili na okoliš propisuje ministar.

Tako je odredbom članka 8. stavka 4. Pravilnikom o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom („Narodne novine“, broj: 74/07, 133/08, 31/09 i 143/12) propisano da je proizvođač i/ili prodavatelj EE opreme dužan uz isporučenu EE opremu priložiti pismenu uputu korisniku o:

–zabrani odlaganja EE otpada kao nerazvrstanog komunalnog otpada i obvezu da se takav otpad prikuplja odvojeno,

–sustavima vraćanja i prikupljanja, te njihovoj ulozi u gospodarenju EE otpadom,

–mogućim utjecajima na okoliš, zdravlje i sigurnost ljudi izazvanih odlaganjem štetnih sastojaka koji su sastavni dio EE opreme i

–značenju simbola iz Dodatka IV. ovog Pravilnika

Također je odredbom članka 3. stavkom 1. Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“, br. 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11) propisano da je ambalažer dužan u skladu s najboljim dostupnim tehnologijama proizvoditi ambalažu koju je moguće ponovno uporabiti i/ili reciklirati kako bi se nepovoljni utjecaj na okoliš od ambalaže i ambalažnog otpada sveo na najmanju moguću mjeru, a stavkom 2. istog članka navedenog Pravilnika je propisano da je proizvođač dužan na primjeren način na prodajnom mjestu obavještavati prodavatelja i potrošača o bitnim svojstvima proizvoda i ambalaže glede opasnih i onečišćujućih tvari koje oni sadrže te o načinu postupanja s proizvodom i ambalažom kada postanu otpad.

Iz navedenog je razvidno da je problematika na koju se odnosi postavljeno zastupničko pitanje regulirana postojećim Zakonom o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), te provedbenim propisima donesenim na temelju tog Zakona, a biti će poboljšana kroz odredbe novog Zakona o otpadu koji je trenutno u izradi pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, te koji se nalazi u završnoj fazi izrade, kao i u provedbenim propisima koji će biti doneseni na temelju tog zakona.

Imajući u vidu da još uvijek određena količina „štednih“ žarulja završava na odlagalištima u sklopu miješanog komunalnog otpada, jedan od ciljeva koji Ministarstvo zaštite okoliša i prirode namjerava postići novim Zakonom o otpadu, te provedbenim propisima koji će biti doneseni na temelju tog zakona, je pored ostaloga i unaprjeđenje sustava odvojenog skupljanja, kojim bi se postiglo da znatno veći udio otpadnih „štednih“ žarulja bude uporabljen odnosno recikliran kod ovlaštene osobe u sklopu sustava gospodarenja EE otpadom.

S poštovanjem,

MINISTAR

Prof. dr. sc. Rajko Ostojić, dr. med.

M. Ostojić